

В много исторически текстове има подобно „разделяне на глави“, всяка от които описва една отделна година. Такива са например много руски летописи [671] [672], включително и знаменитата Радзивиловска летопис (Повесть временных лет) [715]. Такава е и известната римска книга *Liber Pontificalis*, издадена от Т. Момзен „*Gestorum Pontificum Romanorum*“ [1898].

Разнообразните характеристики на обема информация в летописа X за година с номер t могат да бъдат измерени така.

1) $\text{vol } X(t)$ = броя на страниците в „глава“ $X(t)$. Това число ще наречем ОБЕМ на „главата“ $X(t)$. Обемът може да бъде равен на нула, ако годината t, описана в летописа X, е пропусната. Вместо брой страници можем, разбира се, да имаме брой редове, брой знаци и т.н. Това не влияе на идеята на прилаганата методиката.

- 2) Брой на споменаване на годината t в целия летопис X.
- 3) Брой на имената на всичките исторически личности, споменати в „глава“ $X(t)$.

- 4) Брой на споменаването на конкретно име (на личност) в глава $X(t)$.
- 5) Брой на препратките в „глава“ $X(t)$ към някой друг текст.

Запасът от подобни количествени характеристики е достатъчно голям и много важен. Всяка характеристика присвоява на всяка година t, описана в летописа, някакво число. На различните години могат да отговарят, общо казано, различни числа. Затова обемът на „глава“ $X(t)$ ще се изменя с изменението на номера (годината) t. Редицата от обеми $X(A), \dots, X(B)$ ще наречем ФУНКЦИЯ НА ОБЕМА (графика на обема) на дадения годишен текст X.

1. 2. ПРИНЦИП ЗА КОРЕЛАЦИЯ НА МАКСИМУМИТЕ

И така, нека някой исторически период от година A до година B в историята на дадена държава Г е описан в някакъв достатъчно обширен летопис X. Тоест летописът X може да бъде разделен на части – „глави“ $X(t)$, всяка от които описва една година t. Пресмятаме обема на всяка част. Например броя на думите или броя на знаците, страниците и т.н. След това изобразяваме получените числа във вид на графика, като по хоризонталната ос (абсцисата) слагаме годината t, а по вертикалната (ординатата) – обема на „глава“, тоест $\text{vol } X(t)$: Рис. 5.1. Тоест получаваме графиката на функцията обем на дадения летопис X.

За друг годишен летопис Y, също описващ „поток от събития“ през епохата (A, B) по години, съответната графика (функцията обем), ще има друг вид. Вж. рис. 5. 1. Това е така, защото голяма роля в разпределението